

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ІМЕНІ О.М. БЕКЕТОВА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
підготовки доктора філософії

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ третій (освітньо-науковий)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 19 Архітектура та будівництво

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 193 Геодезія та землеустрій

Харків
2017

РОЗРОБЛЕНО

Проектною групою із спеціальності 193 Геодезія та землеустрій Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова

Прізвище, ім'я, по-батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада	Підпис
Пеньков Володимир Олексійович	кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри земельного адміністрування та геоінформаційних систем	
Шмуклер Валерій Самуїлович	доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри будівельних конструкцій	
Шипулін Володимир Дмитрович	кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри земельного адміністрування та геоінформаційних систем	
Мамонов Костянтин Анатолійович	доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри земельного адміністрування та геоінформаційних систем	

СХВАЛЕНО

Випусковою кафедрою геоінформаційних систем, оцінки землі та нерухомого майна
Протокол від "30" листопада 2016 р., № 6

Завідувач випускової кафедри земельного адміністрування

геоінформаційних систем К. А. Мамонов

Науково-методичною радою ХНУМГ ім. О. М. Бекетова

Протокол № 5 від 08 грудня 2016 р.

Голова

Г. В. Стадник

I – Загальна характеристика освітньо-наукової програми

<i>Рівень вищої освіти</i>	Третій (освітньо-науковий) рівень
<i>Ступінь, що присвоюється</i>	Доктор філософії
<i>Обсяг кредитів ЄКТС</i>	60
<i>Назва галузі знань</i>	19 Архітектура та будівництво
<i>Назва спеціальності</i>	193 Геодезія та землеустрій
<i>Обмеження щодо форм навчання</i>	денна, вечірня, заочна
<i>Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою</i>	Освітній ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста
<i>Кваліфікація освітня, що присвоюється</i>	Доктор філософії з геодезії та землеустрою
<i>Кваліфікація в дипломі</i>	Доктор філософії з геодезії та землеустрою
<i>Форма атестації</i>	Захист наукових досягнень у вигляді дисертації
<i>Опис предметної області</i>	<p>Галузь, що займається визначенням форми і розмірів Землі, її гравітаційного поля, просторових характеристик природних і техногенних об'єктів, явищ і процесів на її поверхні, створенням геоінформаційного простору як базового продукту геодезичного забезпечення територій, а також встановленням закономірностей їх просторово-часових змін. Питання землеустрою, земельного адміністрування та кадастру.</p> <p>Метою навчання є впровадження оригінальних досліджень, спрямованих на отримання нових знань стосовно геодезії, землеустрою, моніторингу та кадастру із написанням та захистом наукових досягнень у вигляді дисертації.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області формують наступні напрями:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення параметрів земного еліпсоїда і квазігеоїда. 2. Створення геодезичних мереж різного призначення з використанням геодезичних (наземних і космічних), астрономічних, гравіметричних та інших методів вимірювань. 3. Розробка нових принципів, методів і технологій вимірювань геометричних і фізичних параметрів Землі, її поверхні й об'єктів на ній. 4. Геодезичне забезпечення та топографічні зйомки. 5. Технології та методи геодезичного забезпечення вишукувальних та будівельних робіт. 6. Вивчення деформацій будівель, споруд і поверхні земної кори, у тому числі з метою прогнозу землетрусів. 7. Математична обробка результатів вимірювань та інформаційне забезпечення топографо-геодезичних робіт. 8. Розробка механізмів формування й реалізації землеустрою, моніторингу та кадастру. 9. Формування наукових засад та практичних рекомендацій щодо удосконалення системи земельного адміністрування, кадастру й моніторингу. <p>В результаті навчання здобувач наукового ступеня має виконати наукове дослідження в галузі геодезії або землеустрою, кадастру й моніторингу, результати якого матимуть наукову новизну, теоретичне та практичне значення, шляхом застосування понятійно-категорійного апарату та приладового забезпечення.</p>
<p><i>Академічні права випускників</i></p>	<p>Випускник освітньої програми за умови захисту наукових досягнень у вигляді дисертації має право викладати профільні дисципліни, вести підготовку</p>

	здобувачів вищої освіти першого-третього рівнів та продовжувати наукову діяльність в рамках освітньої та суміжної кваліфікацій
--	--

II – Перелік компетентностей випускника за освітньо-науковою програмою

Навчання за освітньою-науковою програмою сприяє формуванню інтегральної компетентності, яка полягає у здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі геодезії та землеустрою, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Інтегральна компетентність формується загальними (ЗК) і спеціальними (СК) (фаховими) компетентностями. В свою чергу загальні компетентності поділяються на загальнонаукові (філософські), мовні та дослідницькі.

Перелік компетентностей за освітньо-науковою програмою

193 Геодезія та землеустрій

Група компетентностей	Зміст
1. Загальні компетентності	
Загальнонаукові (філософські) компетентності	<p>ЗК 1. Здатність визначати основоположні поняття галузі знання, критично осмислювати проблеми галузі знання та проблеми на межі предметних галузей, виокремлювати і характеризувати теоретичний/емпіричний та фундаментальний/прикладний виміри галузі знання.</p> <p>ЗК 2. Дотримання етичних принципів як з точки зору професійної чесності науковця, так і з точки зору розуміння можливого впливу досягнень науки на соціально-економічну та духовну сфери суспільства.</p> <p>ЗК 3. Здатність планувати і вирішувати завдання власного</p>

	професійного розвитку.
Дослідницькі компетентності	<p>ЗК 4. Здатність проводити власні оригінальні наукові дослідження, які містять наукову новизну, мають важливе теоретичне та практичне значення.</p> <p>ЗК 5. Уміння працювати з літературними каталогами, базами даних зі спеціальності та наукометричними базами.</p> <p>ЗК 6. Здатність до участі у міждисциплінарних проектах та вміння використовувати результати наукових досліджень інших галузей науки для досягнення цілей власного наукового дослідження.</p> <p>ЗК 7. Уміння ефективно використовувати сучасну методологію наукового пізнання та новітні методи наукових досліджень.</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати у великій науковій групі, ставитися із повагою до національних та культурних традицій, способів роботи інших членів групи, розуміючи відповідальність за результати роботи, а також беручи до уваги бюджетні витрати та персональні зобов'язання.</p> <p>ЗК 9. Здатність до застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності.</p> <p>ЗК 10. Здатність застосовувати сучасні підходи до організації та проведення різних видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності студентів.</p>
Мовні компетентності	<p>ЗК 11. Здатність повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.</p> <p>ЗК 12. Здатність написання іноземною мовою власних наукових творів різного змісту та обсягу (наукова стаття, автореферат, тези конференції, наукова доповідь, запит на науковий грант, договір про співпрацю, звіт з наукової роботи, дисертація тощо);</p>

	<p>ЗК 13. Здатність ефективно спілкуватися із спеціальною та загальною аудиторіями (зокрема, іноземними мовами), а також представляти складну інформацію у зручній та зрозумілій спосіб усно і письмово.</p>
<p>2. Спеціальні компетентності</p>	
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК 1. Здатність застосування технологій здійснення земельного адміністрування та формування інформаційно-аналітичного забезпечення.</p> <p>СК 2. Вміння обирати, обґрунтовувати та використовувати необхідні методи та інформаційні технології для збирання та аналізу статистичної інформації щодо земельного адміністрування.</p> <p>СК 3. Вміння визначати показники, що використовуються для розвитку земельного адміністрування та інтерпретувати отримані результати дослідження.</p> <p>СК 4. Вміння виявляти закономірності та основні тенденції територіального розвитку на основі земельного адміністрування.</p> <p>СК 5. Здатність розробляти і досліджувати моделі складних об'єктів та процесів, застосовувати методи моделювання для розв'язку актуальних технічних і технологічних проблем в геодезії та землеустрої.</p> <p>СК 6. Здатність до опрацювання результатів геодезичних вимірів із застосуванням математичних методів, інформаційних технологій для створення моделей земної поверхні та їх подання в цифровому вигляді.</p> <p>СК 7. Здатність до використання сучасних геоінформаційних технологій при розробці теоретичних, методичних і технологічних рішень з удосконалення процедур збирання, систематизації, документування, зберігання й отримання відомостей щодо об'єктів геопростору.</p>

СК 8. Здатність до розроблення, удосконалення та впровадження методів і технологій обліку, реєстрації, збирання, обробки та використання інформації про стан земельних ресурсів і нерухомості.

СК 9. Готовність до використання автоматизованих технологій створення цифрових тривимірних моделей технологічних об'єктів, процесів і явищ за геодезичними даними в науково-дослідній діяльності.

СК 10. Здатність до системного моделюванням землекористувань і комплексної організації території, оцінки та прогнозування стану земельних ресурсів для організації ефективного керування раціональним використанням і охороною земельних ресурсів.

СК 11. Здатність до визначення просторових характеристик природних і техногенних об'єктів, явищ і процесів на земній поверхні.

СК 12. Здатність розробляти і здійснювати техніко-економічне обґрунтування планів, проектів і схем використання земельних ресурсів і територіального планування.

СК 13. Здатність оцінювати наслідки організаційно-управлінських рішень при організації і проведенні практичної діяльності в землеустрої.

СК 14. Здатність створювати прикладні та використовувати існуючі інтелектуальні інформаційні технології, у тому числі у землевпорядкуванні.

III – Опис мети програми та кінцевих результатів навчання

Необхідною умовою здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 193 Геодезія та землеустрій в Харківському національному університеті міського господарства ім. О.М. Бекетова є виконання освітньо-наукової програми та проведення власного наукового дослідження протягом періоду навчання.

Мета освітньо-наукової програми - сприяння всебічному розвитку людини як особистості та найвищої цінності суспільства, формування фахівця, науковця, викладача нового типу, який був би спроможний вирішувати складні прикладні проблеми.

Освітньо-наукова програма передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі 19 Архітектура та будівництво, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають необхідну наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Програмні результати навчання (РН), які формуються за освітньо-науковою програмою, зазначені нижче, матриця співвідношення результатів навчання до компетентностей наведено в додатку 1.

Випускники за освітньо-науковою програмою:

РН 1: знають історію розвитку та сучасний стан наукових знань в галузі геодезії та землеустрою;

РН 2: здобули глибинних знань з питань геодезії та землеустрою;

РН 3: можуть розв'язувати комплексні проблеми в галузі геодезії та землеустрою;

РН 4: можуть планувати і вирішувати завдання стосовно професійного розвитку особистості, зокрема в галузі геодезії та землеустрою;

РН 5: мають здатність здійснювати науковий пошук інформаційних джерел, проводити їх аналіз та визначати перспективні напрями досліджень;

РН 6: можуть використовувати сучасні інформаційні технології при проведенні наукових досліджень;

PH 7: володіють вітчизняною та іншомовною термінологією з геодезії та землеустрою;

PH 8: мають навички опрацьовувати вітчизняні та іншомовні наукові тексти;

PH 9: набули універсальні дослідницькі навички щодо організації та проведення наукових досліджень з урахуванням вимог сучасного стану методів та засобів наукових досліджень;

PH 10: володіють методикою підготовки дисертаційних досліджень;

PH 11: вміють застосовувати інноваційні підходи у вирішення завдань з організації наукового дослідження в галузі геодезії та землеустрою;

PH 12: вміють організувати проведення експериментальних досліджень та здійснювати вибір необхідного системотехнічного забезпечення;

PH 13: вміють застосовувати правову базу для регулювання інноваційної діяльності і трансферу технологій;

PH 14: вміють формувати проектні рішення стосовно геодезії та землеустрою;

PH 15: мають здатність здійснювати викладацьку діяльність за основними освітніми програмами в галузі геодезії та землеустрою;

PH 16: вміють будувати детерміновані, стохастичні та нечіткі моделі реальних взаємодіючих процесів з метою аналізу об'єктів та процесів прийняття рішень;

PH 17: вміють розв'язувати задачі аналізу динамічних процесів функціонування об'єктів при вирішенні практичних питань побудови інтелектуальних систем управління та підтримки прийняття рішень;

PH 18: вміють за результатами аналізу процесів та алгоритмів здійснювати їхню модифікацію з метою адекватного опису реальних об'єктів та процесів;

PH 19: знають сучасні технології здійснення земельного адміністрування, напрями побудови алгоритму оцінки ефективності земельного адміністрування, систему критеріїв, показників і нормативів щодо земельного адміністрування, наукові засади формування механізмів і стратегій розвитку земельного адміністрування, здійснення просторового аналізу для формування земельного адміністрування, виявлення особливостей вітчизняного та узагальнення зарубіжного досвіду;

РН 20: знають сучасні методи аналізу стану та використання земельних ресурсів, напрями побудови алгоритму оцінки, системи критеріїв, показників і нормативів щодо стану та використання земельних ресурсів, алгоритмів прогнозування стану та використання земельних ресурсів, наукових засад формування механізмів і стратегій раціонального їх використання, виявлення особливостей використання земельних ресурсів у різних сферах народного господарства та територіальних одиниць;

РН 21: знають сучасні технології здійснення територіального планування та моніторингу регіонального землеустрою, напрями побудови алгоритму оцінки для здійснення територіального планування та моніторингу регіонального землеустрою, систему критеріїв, показників і нормативів щодо територіального планування та моніторингу регіонального землеустрою, наукові засади формування механізмів і стратегій територіального розвитку, виявлення особливостей вітчизняного землеустрою та узагальнення зарубіжного досвіду.

Передбачається, що аспіранти будуть обізнані в підходах і методах експертної, кількісної і комбінованої оцінки стану та використання земельних ресурсів, у правовому забезпеченні представленого процесу.

Аспіранти повинні вміти користуватися спеціальною науковою і довідковою літературою, різними статистичними, геодезичними, картографічними, просторовими та ін. матеріалами.

IV – Зміст освітньо-наукової програми

Освітня складова забезпечується відповідно до навчального плану, який містить інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (60 кредитів ЄКТС), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Засвоєння аспірантом освітньої складової дасть можливість оволодіти певними компетентностями відповідно до Національної рамки кваліфікацій.

Обсяг навчального часу нормативних та вибіркового навчальних дисциплін та їх перелік визначені Університетом із врахуванням Закону України «Про вищу освіту»,

Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

Освітня складова підготовки доктора філософії містить вибірккову частину, яка представлена дисциплінами за вибором аспіранта в обсязі 15 кредитів, що становить 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.

Наукова складова представлена такими видами науково-дослідної роботи: підготовка статей, презентація результатів досліджень на міжнародних та вітчизняних конференціях, форумах, симпозіумах, підготовка дисертаційного дослідження.

V- Навчальні дисципліни/модулі, що забезпечуватимуть досягнення запланованих нормативних і додаткових результатів навчання

Компетентності	Шифр	Назва навчальних дисциплін, практик, атестації	Загальна кількість годин/кредитів ЄКТС	Назва змістових модулів
ОБОВ'ЯЗКОВА ЧАСТИНА				
<i>1.1. Цикл загальної підготовки</i>				
Мовні компетентності	ЗНП Н.01	Академічна та наукова англійська мова	8	1. Читання науково-технічних текстів. Фахові термінологічні словники. Науково-технічний переклад. 2. Академічний та науковий дискурс. Наукові презентації. 3. Академічне та наукове писемне мовлення. Стилї наукового письма. Анотування та реферування наукових текстів.
Дослідницькі компетентності	ЗНП Н.02	Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	3	1. Інструментальні засоби підтримки інформаційних технологій 2. Застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності

Компетентності	Шифр	Назва навчальних дисциплін, практик, атестації	Загальна кількість годин/кредитів ЄКТС	Назва змістових модулів
Загальнонаукові компетентності	ЗНП Н.03	Управління науковими проектами	6	1. Компоненти проектного управління. 2. Групи процесів управління науковими проектами. 3. Розробка проектів на участь у наукових грантових програмах.
	ЗНП Н.04	Сучасні методи викладання у вищій школі	4	1. Основи організації процесу навчання у вищій школі в контексті компетентісно орієнтованої парадигми розвитку освіти. 2. Методика проведення різних типів навчальних занять 3. Інноваційні технології навчання.
	ЗНП Н.05	Історія і філософія науки	4	1. Генезис та розвиток науки в історії гуманітарної думки. 2. Сучасна парадигма філософії науки
Разом за циклом			25	
<i>1.2. Цикл професійної підготовки</i>				
Спеціальні компетентності	ІПН.01	Моделювання і дослідження складних систем	10	1. Класифікація та принципи побудови моделей 2. Імітаційне моделювання
	ІПН.02	Системний курс геодезії	10	1 Геодезія як наука про простір 2 Сучасний стан і перспективи розвитку геодезії
Разом за циклом			20	
Разом за обов'язковою частиною:			45	
ВИБІРКОВА ЧАСТИНА				
<i>2.1. Цикл загальної підготовки</i>				
Загальнонаукові компетентності	ЗНП Н.07	Базова академічна та наукова іноземна мова (друга)	5	1 Науково-технічна термінологія фаху. Науково-технічний переклад. 2 Участь у науковій дискусії. Короткі наукові повідомлення 3 Складання ділових паперів. Анотування та реферування наукових текстів.
		Тенденції розвитку земельного адміністрування	5	1. Теоретико-методичні основи земельного адміністрування 2. Особливості та практика реалізації земельного адміністрування 3. Технології здійснення земельного

				адміністрування
Разом за циклом			5	
<i>2.2. Цикл професійної підготовки</i>				
Спеціальні компетентності	ПП В.01	Методи оцінки та прогнозування стану і використання земельних ресурсів	5	1. Методи оцінки стану та особливості використання земельних ресурсів 2. Дослідження напрямів розвитку використання земельних ресурсів шляхом застосування технологій прогнозування
	ПП В.02	Моніторинг земель і природних ресурсів	5	1. Методологія моніторингу земель і природних ресурсів 2. Сучасні технології моніторингу
	ПП В.03	Територіальне планування та раціональне використання земель	5	1. Науково-методичні підходи і особливості здійснення територіального планування 2. Раціональне використання та охорона земель
	ПП В.04	Інтелектуальні інформаційні технології	5	1. Логіко-евристичні та математичні основи представлення знань у інтелектуальних інформаційних технологіях 2. Види забезпечення в інтелектуальних інформаційних технологіях. Прикладні інтелектуальні інформаційні технології
Разом за циклом			10	
Разом за вибірковою частиною:			15	
Всього за освітньою програмою:			60	

**VI – Потенційні тематики наукових досліджень аспірантів
зі спеціальності 193 Геодезія та землеустрій**

№ з/п	ПІБ наукового керівника	Наукова ступінь, вчене звання	Тематика наукового дослідження
1	Мамонов Костянтин Анатолійович	д.е.н., професор	1. Організаційно-методичний механізм здійснення містобудівного моніторингу 2. Теоретично-методичні засади оцінки об'єктів підземної нерухомості 3. Інформаційно-аналітичне забезпечення оцінки об'єктів підземної нерухомості 4. Технології формування містобудівного моніторингу земель 5. Обґрунтування та дослідження інформаційних та просторово-топологічних моделей об'єктів кадастрових систем 6. Грошова оцінка земель міських агломерацій з урахуванням територіального розвитку 7. Формування земельного адміністрування міського середовища
2	Шмуклер Валерій Самуїлович	д.т.н., професор	1. Геодезичне забезпечення експертизи земель міських агломерацій 2. Удосконалення методів цифрового моделювання земель міського середовища 3. Удосконалення геодезичного забезпечення землевпорядних та кадастрових робіт для забезпечення територіального розвитку міського середовища
3	Шипулін Володимир Дмитрович	к.т.н., доцент	1. Зростання ефективності моніторингу земель міського середовища 2. Геоінформаційне забезпечення кадастрової оцінки земель житлової забудови 3. Розробка й дослідження методу комплексної оцінки земель населених пунктів 4. Розробка і проектування складу метаданих землеустрою 5. Геоінформаційне моделювання містобудівного моніторингу земель 6. Формування організаційно-методичного забезпечення багатоцільового кадастру нерухомості
4	Пеньков Володимир	к.т.н., доцент	1. Геодезичне забезпечення земельно-кадастрових робіт у регіоні

Олексійович	2. Обґрунтування точності й розробка методів математико-статистичного аналізу геодезичних спостережень об'єктів міського середовища
	3. Геодезичний моніторинг об'єктів міського середовища
	4. Технології дослідження геодинамічних процесів на основі моделювання геодезичних параметрів
	5. Геодезична просторова інформаційна система для забезпечення стійкого розвитку міських територій
	6. Розробка і дослідження технології геодезичного забезпечення містобудівного моніторингу використання земель

VII - Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Атестаційний процес відбувається звітуванням здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії про хід виконання індивідуального плану роботи на наукових семінарах. Наукові семінари організуються на профільній кафедрі. Наукові семінари для атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії проводяться не менше двох разів на рік – піврічна та річна атестація.

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

VIII - Перелік нормативних документів, на яких базується програма

1. Закон «Про вищу освіту» – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.Ua/laws/show/1556-18>.
2. Національний глосарій: Вища освіта 2014 – – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
3. Національний класифікатор України: "Класифікатор професій" ДК 003:2010 // Видавництво "Соцінформ", – К., 2010.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
5. Перелік галузей знань і спеціальностей – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 р. № 758 «Про оприлюднення дисертацій та відгуків офіційних опонентів». — – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0885-15>.
7. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14.09.2011 р. № 1057 «Про затвердження Переліку наукових спеціальностей». – [Електронний ресурс] – Режим доступу: – <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1133-11>.
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» – [Електронний ресурс] – Режим доступу: – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти». – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF>.
10. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) – [Електронний ресурс] – Режим доступу:

http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.

11. International Standard Classification of Education ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.

12. ISCED Fields Of Education Training (ISCED-F) (МСКО-Г) 2013 – — [Electronic source]. – Access mode: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.

13. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.

ІХ -Список використаних джерел

1. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 168 с.

2. The European Qualifications Framework for lifelong learning. — [Electronic source]. – Access mode: <http://www.eqavet.eu/gns/policy-context/european-vet-initiatives/european-qualifications-framework.aspx>

3. Міжнародна стандартна класифікація освіти. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013RU.pdf>

4. Tuning Educational Structures in Europe, — [Electronic source]. – Access mode: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>

5. Вступне слово до Проекту ТЬЮНІНГ – гармонізація освітніх структур у Європі. Внесок університетів у Болонський процес. – [Електронний ресурс] – Режим доступу:

http://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/documents/General_Brochure_Ukrainian_version/pdf.

6. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.

7. Bologna Seminar. Doctoral Programmes for the European Knowledge Society.

Salzburg, 3–5 February 2005. – — [Electronic source]. – Access mode: http://www.eua.be/eua/jsp/en/upload/Salzburg_Report_final.1129817011146.pdf.

8. Doctoral Programmes for the European Knowledge Society: Final Report of the European University Association. — [Electronic source]. – Access mode: http://www.eua.be/eua/jsp/en/upload/Doctoral_Programmes_Project_Report.1129285328581.pdf.

9. International Standard Classification of Education, 2011. Annex IV. Broad Groups and Fields of Education. <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/iscd-2011-en.pdf>

10. Principles and Practices for International Doctoral Education. EUA, 2015. – — [Electronic source]. – Access mode: http://www.eua.be/Libraries/publications-homepage-list/eua_frindoc_leaflet_08_15_web.pdf?sfvrsn=6.

11. Salzburg II Recommendations. European Universities' Achievements since 2005 in Implementing the Salzburg Principles. – [Electronic source]. – Access mode: http://www.eua.be/Libraries/publications-homepage-list/Salzburg_II_Recommendations.

12. Third Cycle Degrees: Competencies and Researcher Career. Bologna Seminar. Helsinki, Finland, 30 Sept. – 1 Oct. 2008. — [Electronic source]. – Access mode: http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Tapahtumakalenteri/2008/09/Liitteet/3rd_Cycle_Degrees_Background_material.pdf.

13. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.